

Quickscan flora en fauna

Boskoop

Aveco de Bondt

bezoekadres Podium 9
postbus 2674
postcode 3800 GE Amersfoort
telefoon (0)88 18 66 010
telefax (0)343 52 31 96
e-mail amersfoort@avecodebondt.nl
internet www.avecodebondt.nl

projectnaam	Quickscan flora en fauna Boskoop
projectnummer	171060
projectleider	dhr. E. Bouwmeester
referentie	DBO/171060
opdrachtgever	VolkerWessels Vastgoed bv
Postadres	Postbus 9034, 3430 RA Nieuwegein
status	Concept
versie	2.0
aantal pagina's	35
datum	14 september 2018
auteur	ir. M. Debruyne
revisie	D. Boonstra, MSc; ing. S. Verhaegh
paraaf	
gecontroleerd	Ing. E. Bouwmeester

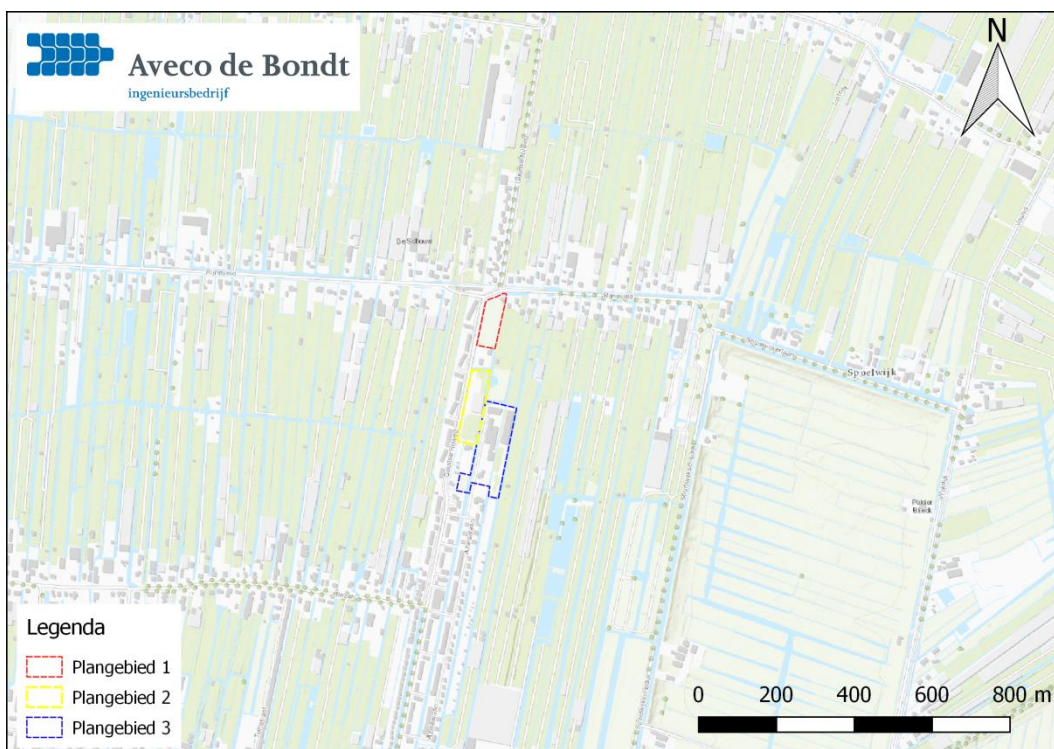
INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	3
1.1	Doel	4
1.2	Leeswijzer	4
2	WETTELIJK KADER: WET NATUURBESCHERMING	5
2.1	Soortbescherming	5
2.2	Gebiedsbescherming	7
2.3	Houtopstanden	8
3	HET PLANGEBIED	9
3.1	Huidige situatie	9
3.2	Toekomstige situatie	12
4	ONDERZOEKSRESULTATEN EN EFFECTEN	14
4.1	Onderzoeksmethode	14
4.2	Soortbescherming	15
4.3	Gebiedsbescherming	23
4.4	Houtopstanden	24
5	TOETSING WET NATUURBESCHERMING	25
5.1	Soortbescherming	25
5.2	Gebiedsbescherming	27
5.3	Houtopstanden	27
5.4	Zorgplicht	27
6	SAMENVATTING	28
6.1	Soortbescherming	28
6.2	Gebiedsbescherming	29
6.3	Houtopstanden	29
6.4	Zorgplicht	29
7	AANBEVELINGEN	31
BIJLAGE 1	BRONNEN	35

1 INLEIDING

In opdracht van VolkerWessels Vastgoed bv. heeft Aveco de Bondt een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor de ontwikkelingen aan de Azalealaan te Boskoop (afbeelding 1).

De ontwikkeling betreft het realiseren van max. 68 woningen van verschillende typen verdeeld over de verschillende deelgebieden.

Afbeelding 1: Topografische ligging plangebied te Boskoop (Aveco de Bondt, 2017).

Voor deze ruimtelijke ontwikkeling dient te worden nagegaan of er in het plangebied beschermde soorten voorkomen en/of leefgebieden van deze soorten worden aangetast.

Voorliggende quickscan flora en fauna beschrijft in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb) en het Natuurnetwerk Nederland (NNN) de effecten van de ingreep op soortenbescherming, gebiedsbescherming (Natura 2000 en Natuurnetwerk Nederland) en houtopstanden. Uit deze quickscan blijkt of de plannen (mogelijk) leiden tot aantasting van beschermde soorten, gebieden en/of houtopstanden en of vervolgstappen noodzakelijk zijn, zoals nader onderzoek, een ontheffing en/of een vergunning.

1.1 Doel

De quickscan flora en fauna heeft meerdere doelen:

- vaststellen van (mogelijk aanwezige) beschermde flora en fauna;
- vaststellen of er nader onderzoek uitgevoerd moet worden naar beschermde flora en fauna;
- bepalen wat de effecten zijn van de ingreep op beschermde flora en fauna;
- vaststellen of er nader onderzoek gedaan moet worden naar de effecten op beschermde gebieden;
- vaststellen of er nader onderzoek gedaan moet worden naar de effecten op beschermde houtopstanden;
- indien negatieve effecten op beschermde flora en fauna en/of beschermde gebieden te verwachten zijn, dient te worden bepaald of in het kader van de Wet natuurbescherming een ontheffing (soortbescherming) of vergunning (gebiedsbescherming) nodig is.

1.2 Leeswijzer

De quickscan flora en fauna bestaat uit 7 hoofdstukken. Het eerste hoofdstuk beschrijft de inleiding en leeswijzer. In hoofdstuk 2 wordt het wettelijke kader en de relevante regelgeving besproken voor het beoordelingskader waarbinnen de effecten van de ruimtelijke ingreep op de mogelijk aanwezige beschermde flora en fauna worden getoetst. Hoofdstuk 3 beschrijft het plangebied met de huidige ligging en de toekomstige ingrepen. Hoofdstuk 4 bestaat uit de onderzoeksmethode, de resultaten en de effectenbeoordeling van de voorgenomen activiteit. Hoofdstuk 5 vormt de toetsing van de ingreep aan de vigerende wetgeving. Een samenvatting van de toetsing en de noodzakelijke vervolgstappen wordt beschreven in hoofdstuk 6. Afsluitend geven we in hoofdstuk 7 enkele vrijblijvende adviezen.

2 WETTELIJK KADER: WET NATUURBESCHERMING

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden en vervangt de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en de Boswet. Deze wet beoogt de bescherming van in het wild levende planten en dieren en hun directe leefomgeving waarbij onderscheidt wordt gemaakt in soort- en gebiedsbescherming. In onderstaande paragrafen wordt een globale toelichting gegeven op de achtergrond van deze nationale wetgeving waaraan voorgenomen ruimtelijk plannen en ingrepen worden getoetst.

2.1 Soortbescherming

Zorgplicht

De Wet natuurbescherming gaat uit van de 'zorgplicht' (art 1.11 Wnb). De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving. Indien specifieke maatregelen dienen te worden uitgevoerd, zal dit in onderhavig rapport worden toegelicht.

Tabel 1. Zorgplicht Wet natuurbescherming

§ 1.3. Beschermingsmaatregelen algemeen		
art 1.11	lid	1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. 2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten: a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel, b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt. 3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Verbodsbepalingen

Op grond van de Wet natuurbescherming is het verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te beschadigen of te plukken. Beschermde inheemse dieren mogen niet worden gedood, verstoord, verwond, gevangen en bemachtigd.

De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden (zie tabel 2). Voor

de nationaal beschermde soorten heeft elke provincie een lijst opgesteld met soorten die in desbetreffende provincie zijn vrijgesteld.

Tabel 2. Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

§ 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn		
art 3.1	lid	1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen. 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen. 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben. 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren. 5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.
§ 3.2 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn		
art 3.5	lid	1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen. 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren. 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen. 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen. 5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
§ 3.3 Beschermingsregime andere soorten		
art 3.10	lid	1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen; b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Vogels

Alle broedvogels in Nederland zijn gedurende het broedseizoen beschermd (art 3.1 en 3.5 Wnb) en in sommige gevallen ook buiten die periode. Hierbij wordt door het bevoegd gezag¹ onderscheid gemaakt tussen soorten uit de beschermingscategorie 1 t/m 4: jaarrond beschermde

¹ Uitleg Aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet 2009 en Bijlage Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

nesten (verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken), categorie 5: niet-jaarrond beschermde vogelnesten (verblijfplaatsen van vogels die regelmatig naar hun verblijf terugkeren en over voldoende flexibiliteit beschikken en 'overige soorten' (vogels die jaarlijks een nieuw nest maken dat alleen in het broedseizoen beschermd is). Naar gelang de beschermingsstatus van het nest dienen maatregelen te worden getroffen om de functie van de nestlocatie te behouden.

Tabel 3. Bescherming categorieën broedvogels

Categorie	Jaarrond beschermd	Omschrijving
1	ja	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	ja	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	ja	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	ja	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
5	ja, indien zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: spreeuw, oeverzwaluw, boerenzwaluw, ijsvogel).
'overige soorten'	nee, alleen gedurende het broedseizoen	Soorten die jaarlijks gebruik maken van een nieuw nest (voorbeeld: merel, ringmus, houtduif).

Gedragcode

Binnen de Wnb bestaat de mogelijkheid om voor de voorgenomen activiteit en de ter plaatse aanwezige soorten, door middel van een goedgekeurde gedragscode een vrijstelling te verkrijgen van de verbodsbepalingen uit art 3.1, 3.5 en 3.10 Wnb. Een ontheffing is dan niet noodzakelijk. Wel dient aantoonbaar te worden gewerkt conform de betreffende gedragscode en is te allen tijde de zorgplicht van kracht.

2.2 Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europese Vogelrichtlijn en/of Habitatrichtlijngebieden (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijngebieden zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te

realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitattypen en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied in het kader van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status van het NNN niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag (Provincies). Voor NNN-gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot aantasting van de natuurdoelen. Voor ruimtelijke ingrepen in of nabij het NNN geldt het “nee, tenzij” principe. Dit houdt in dat ingrepen waarbij de oppervlakte of de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN significant worden aangetast, in principe niet zijn toegestaan, tenzij het een groot openbaar belang dient én er geen alternatieven zijn buiten het gebied dat deel uitmaakt van de NNN. Als het toegestaan is, is natuurcompensatie verplicht.

2.3 Houtopstanden

Houtopstanden, hout en houtproducten worden beschermd onder de Wet natuurbescherming met het doel om bossen te beschermen. Samenvattend stelt de Wet natuurbescherming dat wanneer bos wordt gekapt, dit binnen drie jaar na de kap dient te worden herplant. Wanneer dat niet op dezelfde plaats kan, dan dient dat elders (compensatie) plaats te vinden. Houtopstanden, hout en houtproducten die beschermd worden onder de Wet natuurbescherming betreffen:

- alleen bossen die buiten de ‘bebouwde kom Boswet’ liggen, maar die niet op erven of in tuinen staan;
- alle beplantingen van bomen die groter zijn dan 10 are;
- bomen in een rijbeplanting, als de rij uit meer dan 20 bomen bestaat, uitgezonderd populieren en wilgen.

Voordat een perceel bos dat onder de Wet natuurbescherming valt wordt gekapt, dient een kapmelding te worden gedaan. Een kapmelding moet minstens één maand voor de kap worden gedaan. Binnen één jaar na melding moet de kap worden uitgevoerd.

In sommige gemeenten volstaat een kapmelding niet altijd en is een kapvergunning vereist, die door de gemeente wordt afgegeven. Gemeenten leggen in de bomenverordening vast welke bomen zonder vergunning mogen worden gekapt en voor welke bomen een meldings- of vergunningsplicht geldt. Verder worden de grenzen van de ‘bebouwde kom Boswet’ bij besluit vastgesteld.

3 HET PLANGEBIED

3.1 Huidige situatie

Het plangebied is een langgerekt perceel ten oosten van de Azalealaan, Genistastraat en de Goudse Rijksweg te Boskoop in de gemeente Alphen aan den Rijn (provincie Zuid-Holland). Het plangebied bestaat uit drie deelgebieden en beslaat enkele hectaren. Het plangebied bestaat uit verschillende terreinen omringd met watergangen, groen (bosschages en bomen) en verruigde velden. Het terrein is een voormalig schoolterrein. Op het terrein staan meerdere schoolgebouwen waarvan enkele momenteel als woning gebruikt worden. Daarnaast bevindt zich een grote kas op het terrein. Het plangebied ligt aan de oostkant van Boskoop. Onderstaande afbeelding geeft de globale ligging van het plangebied weer.

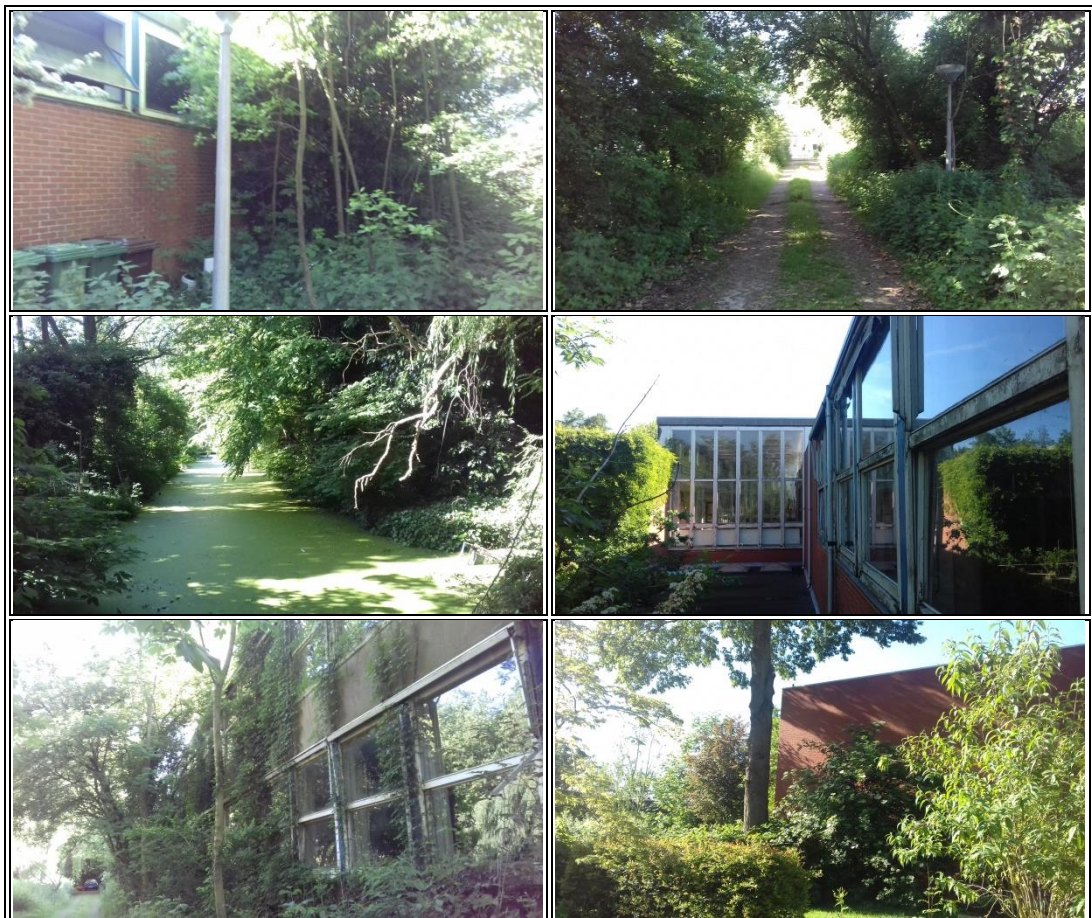
Het totale plangebied kan worden opgedeeld in drie plangebieden. Plangebied 1 bestaat uit een woning met een weide, welke momenteel begraasd wordt door schapen. In de weide staat voornamelijk gras en pitrus. De weide is omringd door een watergang. Plangebied 2 bestaat uit een bosperceel met een vervallen tuinkas. In een deel van de tuinkas worden momenteel (kleinschalig) groenten en fruit gekweekt, door de bewoners van het terrein. Het bosperceel bestaat uit een begroeiing van verschillende soorten bomen en struiken. Zoals zwarte els, esdoorn en kornoelje. Een deel van de watergangen is compleet dichtgegroeid met kroos. Op plangebied 3 staan 2 verschillende gebouwen en een gemengd bosperceel. Ook staan op verschillende locaties nog sparren en coniferen. Eveneens is plangebied 3 omringd door watergangen. De oevers van de watergangen zijn begroeid met riet en waterplanten. Om een globale indruk te geven van het plangebied zijn onderstaand enkele impressiefoto's opgenomen.

Afbeelding 2: Luchtfoto met globale begrenzing plangebied te Boskoop (kaart: Aveco de Bondt, 2017).

Afbeelding 3: Impressiefoto's deelgebied 1 (Aveco de Bondt, 2017).

Afbeelding 4: Impressiefoto's deelgebied 2 (Aveco de Bondt, 2017).

Afbeelding 5: Impressiefoto's deelgebied 3 (Aveco de Bondt, 2017).

3.2 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie worden er max. 68 woningen gerealiseerd in het plangebied. Het aanwezige kantoor blijft vooralsnog behouden als kantoor. De woningen betreffen:

- CPO-woningen 14 stuks;
- rijwoningen 21 stuks;
- twee-onder-één-kap woningen 18 stuks;
- villa's 12 stuks.

Verder wordt er een parkje en een voetbal-/speelveld aangelegd. Uitgangspunt is dat het grootste deel van de bomen binnen het plangebied en alle gebouwen verdwijnen ten behoeve van de voorgenomen ontwikkeling. Afbeelding 6 geeft een globale indruk van de toekomstige situatie.

Afbeelding 6: Globale ligging plangebied met toekomstige herinrichting situatie van 3 deelgebieden (bron: van Egmond Totaal architectuur, 2017).

4 ONDERZOEKSRESULTATEN EN EFFECTEN

Dit hoofdstuk beschrijft de methode en resultaten van de quickscan flora en fauna. Uit dit hoofdstuk blijkt welke potenties het plangebied heeft als leefgebied voor strikt beschermde soorten. Verder maakt dit hoofdstuk duidelijk of er beschermde natuurgebieden of houtopstanden aanwezig zijn.

4.1 Onderzoeksmethode

Bij het opstellen van de quickscan flora en fauna is gebruik gemaakt van de meest recente landelijke en provinciale archief- en verspreidingsgegevens. In de bijlage zijn de geraadpleegde bronnen weergegeven. Door middel van een literatuuronderzoek is bepaald welke beschermde gebieden en soorten er in de omgeving van het plangebied voorkomen en welke flora en fauna mogelijk in het plangebied aanwezig is.

De aanwezigheid van de mogelijk in de omgeving voorkomende soorten is door middel van een eenmalig veldbezoek op locatie onderzocht. Op 1 juni 2017 heeft ir. M. Debruyne, ecoloog van Aveco de Bondt, het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van het aanwezige habitat en de geschiktheid ervan te beoordelen voor de mogelijk voorkomende beschermde soorten. Het eenmalige veldbezoek heeft niet de status van een volledige veldinventarisatie. Niet alle soortgroepen zijn gedurende het hele jaar actief of aanwezig. Bovendien zijn meerdere veldbezoeken noodzakelijk voor een volledig onderzoek naar bepaalde soortgroepen, zoals vleermuizen. De quickscan is de eerste stap in het proces om de haalbaarheid van het plan op het gebied van flora en fauna te onderzoeken. Bij aanwezigheid van specifieke habitatkenmerken is hier extra aandacht aan besteedt tijdens het veldbezoek (zie kader voor standaard werkwijze).

Bebouwing

Wanneer bebouwing binnen het plangebied aanwezig is wordt tijdens het veldbezoek specifiek aandacht besteed aan de potentie van de bebouwing voor gebouwbewonende soorten zoals broedvogels, vleermuizen en steenmarter. Hierbij wordt onder andere een visuele inspectie en beoordeling uitgevoerd van de dakrand en/of een inpandige inspectie van zolder- en kelderruimtes. Er wordt onder ander gelet op sporen zoals ruiveren, prooi- en vraatresten en mestsporen. Tevens wordt gebruik gemaakt van een endoscoop om verborgen ruimtes, welke bereikbaar zijn met een ladder, te inspecteren.

Bomen

Bomen binnen en direct grenzend aan het plangebied worden tijdens het veldbezoek beoordeeld op potentie voor de aanwezigheid van nesten en/of holten van broedvogels en vleermuizen. Indien noodzakelijk worden boomholten welke bereikbaar zijn met een ladder fysiek geïnspecteerd met een endoscoop of boomspiegeltje.

Watergangen

Een eventueel aanwezige watergang in het plangebied wordt steekproefsgewijs bemonsterd met behulp van een schepnet om een indicatie te krijgen van mogelijk aanwezige (streng beschermde) soorten amfibieën en vissen.

4.2 Soortbescherming

4.2.1 Vaatplanten

Het habitat binnen de projectlocatie bestaat grotendeels uit gemengde bosperceeltjes. Om de panden staat een dichte vegetatie van algemene soorten zoals grove brandnetel, riet en braam. Tevens is een begraasd terrein met algemeen voorkomende soorten, zoals algemene grassen, riet en pitrus aanwezig. Deze soorten zijn kenmerkend voor een voedselrijk en vochtig biotoop. Tijdens het veldbezoek zijn enkele wespenorchissen aangetroffen, onbekend is om welke specifieke soort het gaat. De orchissen zijn aangetroffen in een plantenbak (zie afbeelding 7). Wespenorchis viel onder de voorheen geldende Flora en Fauna wet, echter valt deze niet meer onder de huidige Wet natuurbescherming. Binnen het plangebied zijn geen onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten vaatplanten aangetroffen.

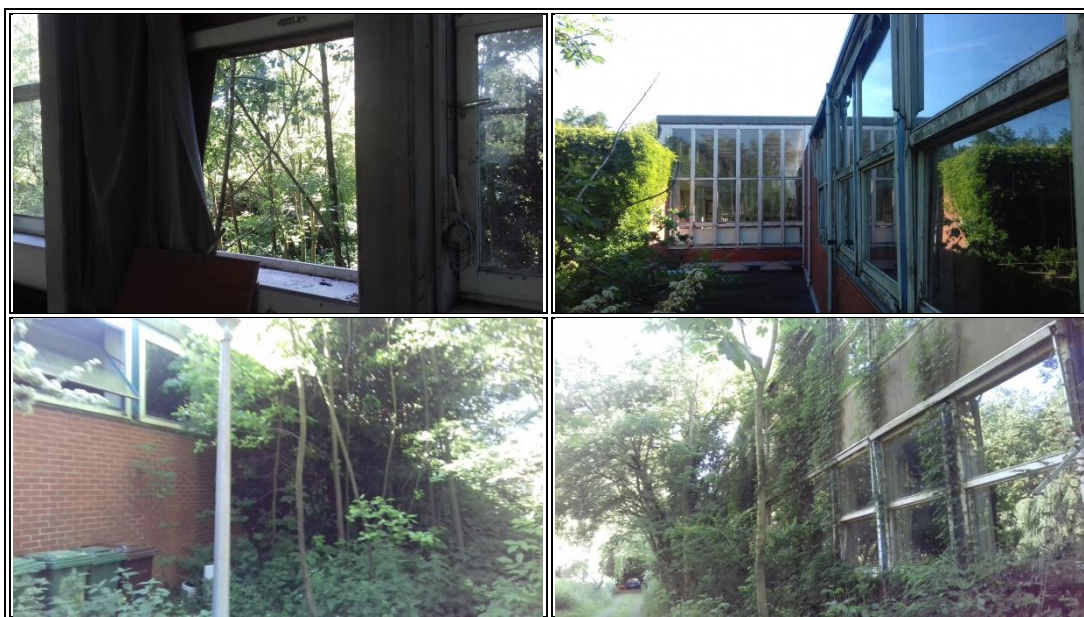
Afbeelding 7. Aangetroffen orchidee (soort onbekend) (bron: Aveco de Bondt, 2017)

4.2.2 Vleermuizen

Volgens literatuurgegevens blijkt dat er verschillende soorten vleermuizen voorkomen in Boskoop (Broekhuizen, 2016). Soorten zoals de gewone dwergvleermuis, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en laatvlieger, zijn waargenomen in de omgeving van het plangebied te Boskoop. Alle soorten vleermuizen zijn strikt beschermd in het kader van de Wet natuurbescherming. Vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen in gebouwen en in bomen. Daarnaast gebruiken vleermuizen open water en opgaande beplanting als foerageergebied en worden lijnvormige landschapselementen, zoals watergangen en bomenrijen, gebruikt als vliegroute. De mogelijke aanwezigheid van deze leefgebiedsfuncties worden in het kader van de voorgenenom ingreep binnen het plangebied nader toegelicht.

Verblijfplaatsen in bebouwing binnen het plangebied

De gebouwen in het plangebied zijn niet voorzien van open stootvoegen, maar bezitten wel verschillende openingen in de vorm van beschadigde gevels of openstaande ramen en deuren die een soort als gewone dwergvleermuis toegang kan verschaffen tot de binnenruimtes (zie afbeelding 8). Bij het schoolgebouw in plangebied 2 zijn tijdens het veldbezoek op de bovenverdieping in verschillende ruimtes uitwerpselen en vlindervleugels aangetroffen (zie afbeelding 9). Een soort als de grootoorvleermuis eet vaak vlinders op maar laat de vleugels liggen. Aangetroffen vleugels kunnen dus mogelijk duiden op de aanwezigheid van deze of andere soorten vleermuizen. Leegstaande ruimtes kunnen door verschillende soorten worden gebruikt als verblijfplaats en/of foerageergebied. Op basis van de geschiktheid van de bebouwing is de aanwezigheid van een kraam-, zomer-, paar- en of winterverblijf voor soorten als de gewone dwergvleermuis en laatvlieger niet uit te sluiten.

Afbeelding 8: Gebouwen met potentiële toegangsmogelijkheden voor vleermuizen (Aveco de Bondt, 2017).

Afbeelding 9: Tijdens het veldbezoek aangetroffen sporen (vlindervleugels) van vleermuizen (Aveco de Bondt, 2017).

Verblijfplaatsen in bomen binnen het plangebied

Binnen het plangebied zijn een groot aantal bomen aanwezig. De aanwezige bomen binnen het plangebied zijn tijdens het veldbezoek geïnspecteerd. Het bosperceel is echter zeer dichtbegroeid waardoor een volledige inspectie op boomholtes, scheuren of loshangend schors niet mogelijk is. Mogelijk zijn deze kenmerken, die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen, wel aanwezig in het plangebied. Op basis van de fysieke eigenschappen van de bomen kan de aanwezigheid van een verblijfsfunctie van boombewonende vleermuizen zoals baardvleermuis, watervleermuis, gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis niet worden uitgesloten.

Verblijfplaatsen buiten het plangebied

Mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen in bebouwing en bomen in de omgeving van het plangebied kunnen verstoord worden door de werkzaamheden of door de plaatsing van nieuwe verlichtingsbronnen. In de omgeving van het plangebied is aan de westzijde een woonwijk aanwezig. De bebouwing in de woonwijk is geschikt als verblijfplaats voor vleermuizen.

Foerageergebied

Opgaande beplanting en waterrijke delen zijn geschikt als foerageergebied voor vleermuizen als gewone dwergvleermuis, meervleermuis en laatvlieger. Foerageergebieden zijn beschermd als door het (tijdelijke) verlies ervan verblijfplaatsen in de directe omgeving worden aangetast.

In het plangebied zijn verschillende bomen, watergangen en grasland aanwezig. Samen vormen deze een parkachtig karakter met een afwisseling van een gesloten en open habitat, lanen, waterpartijen en sloten. Deze kenmerken zijn geschikt als foerageergebied. Het verlies ervan kan leiden tot aantasting van dit foerageergebied.

Vliegroutes

Landschappelijke structuren zoals watergangen, boomsingels en lanen worden door vleermuizen veelal gebruikt om zich binnen het landschap te oriënteren op weg van verblijfplaats naar belangrijk foerageergebied en terug. Ook worden deze elementen gebruikt als migratieroute van zomerverblijven naar winterverblijven. Vliegroutes zijn beschermd, wanneer bij verstoring van een dergelijke route dit een indirect gevolg heeft voor een verblijfplaats in de omgeving. De

mate van belangrijkheid van een vliegroute houdt verband met de aanwezigheid van alternatieve routes, afstand tot (belangrijk) foerageergebied, het seizoen, weersomstandigheden en lokaal voedselaanbod.

Er zijn enkele grotere lanen en watergangen met scherpe randen tussen bos en open ruimte die het gebied doorkruisen. Deze lijnvormige structuren in het plangebied zijn geschikt om dienst te doen als verbinding om naar foerageergebieden te vliegen ten zuiden of noorden van het plangebied.

4.2.3 Grondgebonden zoogdieren

Volgens verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.*, 2016; NDFF, 2018) komen in de directe omgeving van het plangebied de volgende beschermde soorten grondgebonden zoogdieren voor: Woelrat, wezel, hermelijn en bunzing. In de omgeving (> 3,5 kilometer afstand) zijn waarnemingen bekend van steenmarter en waterspitsmuis.

Steenmarter

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van steenmarter (NDFF, 2018; Broekhuizen *et al.* 2016). De dichtstbijzijnde waarneming ligt op >3,5 kilometer ten zuiden van het plangebied aan de andere kant van de A12 (NDFF, 2018). Dit is de enige bekende waarneming in een straal van 5 kilometer rondom het plangebied. De verspreiding van steenmarters ligt met name in het oosten van Nederland, de soort wordt echter steeds vaker waargenomen in het westen van het land.

De bebouwing binnen het plangebied is toegankelijk voor steenmarter en biedt, onder andere door de aanwezigheid van leegstaande ruimtes en verborgen ruimtes achter het dakbeschot, mogelijkheden voor steenmarter om te verblijven. De steenmarter is een mobiele soort en heeft binnen zijn leefgebied meerdere rust- en verblijfplaatsen die niet allemaal even frequent gebruikt worden. Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in bijvoorbeeld boomholtes, takkenhopen, dichte struwelen, zolders of kruipruimtes. Maar ook spouwmuren of ruimten onder de dakbedekkingen. Gezien mobiliteit van de steenmarter, de afstand tot bekend verspreidingsgebied (5 kilometer) en de toegankelijkheid van de bebouwing is de aanwezigheid van steenmarter binnen het plangebied niet uit te sluiten. Gezien het echter om één waarneming in de omgeving gaat, wordt de aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van steenmarter binnen het plangebied niet aannemelijk geacht.

Waterspitsmuis

De dichtstbijzijnde waarnemingen van waterspitsmuis liggen op een afstand van 4 kilometer ten zuidoosten van het plangebied (NDFF, 2018). Waterspitsmuizen komen voor in de omgeving van schoon, niet te voedselrijk, stilstaand tot vrij snel stromend, water. Ze prefereren watergangen met goed ontwikkelde water- en oevervegetatie. Waterspitsmuizen zijn vrij schuwe dieren die snel schrikken van onverwachte, harde geluiden, ze worden voornamelijk aangetroffen in rustige natuurgebieden en niet in bebouwde omgeving (Broekhuizen *et al.*, 2016; Zoogdiervereniging, 2018).

Binnen het plangebied zijn meerdere watergangen aanwezig. De oevers van deze watergangen zijn vaak dichtbegroeid met bramen, brandnetel en riet en missen een geleidelijke, natuurlijke overgang van water naar land. Verscheidene watergangen hadden een laag kroos op het water hadden staan. Kroos indiceert vaak een matig tot zeer voedselrijke waterkwaliteit (FLORON, 2018). Het plangebied ligt binnen een woonwijk waardoor verstoring optreedt, eveneens door de bewoners van het plangebied. Op basis van de verspreidingsgegevens, het ontbreken van geschikt habitat en de ligging binnen stedelijk/bebouwd gebied wordt waterspitsmuis niet verwacht binnen het plangebied.

Overige grondgebonden zoogdieren

Volgens recente verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.*, 2016; NDFF, 2018) komen bunzing, wezel en hermelijn in de omgeving van het plangebied voor. In het schoolgebouw op de 1^e verdieping zijn enkele oude uitwerpselen aangetroffen (afbeelding 10). Ook heeft een bewoner recent een dode bunzing gevonden in het gebouw. De aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van een van de marterachtigen binnen het plangebied wordt daarom aannemelijk geacht. Voor marterachtigen geldt in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling.

Afbeelding 10: Tijdens het veldbezoek aangetroffen sporen (uitwerpselen) van een marterachtige (Aveco de Bondt, 2017).

Andere beschermde grondgebonden zoogdieren komen op basis van bekende verspreidingsgegevens niet voor binnen het plangebied of in de directe omgeving. Daarnaast gelden voor deze soorten doorgaans specifieke habitateisen, die binnen het plangebied ontbreken. Het voorkomen van overige beschermde soorten grondgebonden zoogdieren in het plangebied kan daarmee met voldoende zekerheid worden uitgesloten.

4.2.4 Broedvogels

Algemeen voorkomende broedvogels kunnen overal tot broeden komen, van een open akker (kievit), naar een slootkant (meerkooit), in een kleine struik (winterkoninkje), tot bomen (houtduif) en gebouwen (spreeuw). Deze soorten zijn alleen beschermd op het moment waarop ze een nest hebben met eieren en/of jongen. Van enkele vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd. Deze jaarrond beschermde soorten broeden doorgaans in bomen (o.a. ransuil, buizerd) en in gebouwen (huismus, gierzwaluw). Tijdens het veldbezoek zijn de volgende vogelsoorten aangetroffen: merel, meerkooit, vlaamse gaai, gierzwaluw en koolmees.

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

Jaarrond beschermde nesten van vogels kunnen aangetroffen worden in bebouwing (bijvoorbeeld gierzwaluw en huismus) of bomen (bijvoorbeeld buizerd en sperwer).

Roofvogels

Uit de omgeving van het plangebied zijn meerdere waarnemingen bekend van buizerd, havik en sperwer. Het is niet uit te sluiten dat roofvogels een nestlocatie hebben in het plangebied. Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen (plukplaatsen, braakballen, mestsporen en ruiveren) van deze soorten aangetroffen. Het uitgevoerde onderzoek is echter slechts een indicatief onderzoek waardoor mogelijk waarnemingen worden gemist. Tevens is een deel (zuidoosten van plangebied 2) van het plangebied niet geïnventariseerd aangezien dit door de dichte begroeiing niet toegankelijk was op het moment van de veldinspectie. Daardoor zijn mogelijk vogels met jaarrond beschermd nest aanwezig. Tevens is niet uit te sluiten dat een soort als de ransuil een verblijfsfunctie heeft in het plangebied.

Huisemus en gierzwaluw

Uit recente broedvogelgegevens is het voorkomen van huismus en gierzwaluw in de omgeving van het plangebied bekend. De aanwezige gebouwen hebben geen pannen dak waarbij er voor de huismus geen toegangsmogelijkheden zijn om onder de eerste rijen dakpannen een nest te maken, wel zitten er andere gaten in waar huismussen zich kunnen vestigen. Tijdens het veldbezoek zijn enkele gierzwaluwen in de lucht waargenomen. De bebouwing beschikt echter niet over een rand tussen de dakrand en de muur waardoor de bebouwing niet geschikt is als verblijfplaats voor gierzwaluwen. Het voorkomen van gierzwaluw binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Gedurende het veldbezoek, dat de gehele dag in beslag nam, zijn geen huismussen op en rondom de bebouwing binnen het plangebied waargenomen. De weersomstandigheden waren uitermate gunstig voor het waarnemen van deze soort.

Op basis van het ontbreken van een waarneming in het veld, de beperkte verspreidingsgegevens in de directe omgeving en de lage potentie van de bebouwing is de aanwezigheid van een vaste rust- of verblijfplaats van huismus uit te sluiten.

Niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5 en overige soorten)

Soorten waarvan het nest valt onder beschermingscategorie 5 betreffen voor een groot deel holtebroeders zoals koolmees, grote bonte specht, pimpelmees, spreeuw, bosuil en boomkruiper. De aanwezige bebouwing en bomen zijn potentieel geschikt als nestplaats voor dergelijke soorten. Nesten uit categorie 5 kunnen wel een jaarrond beschermde status hebben wanneer sprake is van zwaar wegende feiten of ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. In onderhavige situatie is dit niet aan de orde aangezien in de omgeving van het plangebied voldoende alternatieven aanwezig zijn waar de soort gebruik van kan maken bij het (tijdelijk) verdwijnen van de betreffende nestlocatie.

Het plangebied en de directe omgeving is tevens geschikt als broedlocatie voor algemene soorten zoals de houtduif en merel. Deze kunnen broeden in de bomen of in de struiken. In de bomen in het plangebied zijn verschillende vogelsoorten waargenomen zoals merel, vlaamse gaai en koolmees. Broedende vogels mogen niet opzettelijk verstoord worden tijdens het broeden. Het bouwrijp maken van het plangebied zal dan ook buiten het broedseizoen moeten worden uitgevoerd, tenzij een ecologische vrijgave is opgemaakt door een ecooloog, waaruit blijkt dat er voor de start van de werkzaamheden geen broedende vogels aanwezig zijn.

4.2.5 Amfibieën

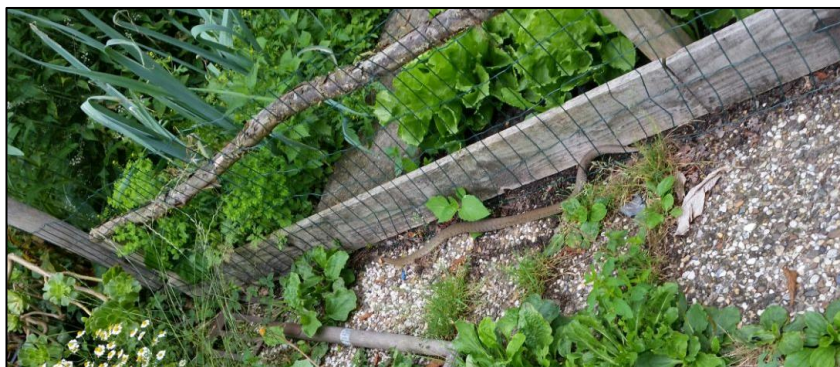
Volgens landelijke verspreidingsgegevens (RAVON, 2016) komen van de in Nederland aanwezige beschermde amfibieën enkele soorten zoals de bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander voor in het plangebied. Voor deze soorten geldt een vrijstelling bij werkzaamheden. Andere beschermde soorten zoals de rugstreeppad, de heikikker en de poelkikker waarvoor geen vrijstelling geldt komen volgens de verspreidingsgegevens niet voor in het plangebied. In het gebied ontbreken ook kenmerken zoals open, droge warme terreinen in een pioniersstadium zoals duinen en ruderaal terreinen voor de rugstreeppad; en voortplantingswater in de vorm van ondiepe zon beschenen water met voldoende beschutting van vegetatie voor de heikikker en de poelkikker. Op basis van de verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt habitat kunnen strikt beschermde soorten worden uitgesloten.

4.2.6 Reptielen

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (RAVON, 2016) komen van de in Nederland aanwezige beschermde reptielen ringslang in het plangebied voor.

Ringslang

Deze slang komt voor in waterrijke habitats met aanwezigheid van structuurrijke vegetaties en voldoende schuilplaatsen. Binnen het plangebied zijn verschillende waarnemingen van ringslang bekend, onder andere van de huidige bewoner (afbeelding 11). In het plangebied zijn verschillende geschikte broeihopen voor de ringslang aangetroffen tijdens het veldbezoek. Het is met zekerheid te zeggen dat ringslang voorkomt in het plangebied.

Afbeelding 11: Ringslang aangetroffen door bewoner (Bewoner, 2017).

4.2.7 Vissen

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFF, 2018; Vissenatlas.nl) komt van de beschermde vissoorten alleen de grote modderkruiper in de omgeving van het plangebied voor. De dichtstbijzijnde waarneming ligt op 2 kilometer afstand, ten zuiden van het plangebied.

De grote modderkruiper komt voor in ondiepe wateren met stilstaand of langzaam stromend water. De soort prefereert sloten met een dikke modderlaag en een uitbundige waterplantengroei waarbij hij een voorkeur heeft voor verlandende wateren in laag dynamische overstromingsvlakten en moerasgebieden. Grote modderkruiper kan in drooggevallen wateren overleven door zich in te graven in de modder en komt daardoor voor in wateren waar andere vissoorten zich slecht kunnen handhaven. Grote modderkruiper is gevoelig voor concurrentie en predatie door andere vissoorten, vooral in het larvestadium (BIJ12, 2017; RAVON.nl, 2018).

Binnen het plangebied zijn ruig begroeide, diepe, brede watergangen aanwezig met een permanente waterstand. Het plangebied vormt hierdoor geen geschikt habitat voor de grote modderkruiper, door onder andere de concurrentie van algemene vissoorten. Op basis van ongeschikte habitatkenmerken en het beperkte verspreidingsgebied, is het voorkomen van de grote modderkruiper binnen het plangebied uit te sluiten.

Andere beschermde vissoorten stellen doorgaans specifieke eisen aan het habitat, zoals natuurlijke beken en rivieren met zand of grindbodem. Binnen het plangebied ontbreken dergelijke watergangen waardoor de aanwezigheid van andere streng beschermde vissoorten kan worden uitgesloten.

4.2.8 Vlinders en libellen

Binnen het plangebied zijn geen waarnemingen bekend van beschermde soorten vlinders en libellen (NDFF, 2018). Dichtstbijzijnde waarnemingen liggen op >2 kilometer afstand ten zuiden en betreffen allen de groene glazenmaker (libel). Beschermde soorten vlinders en libellen stellen specifieke eisen aan het habitat waaronder de aanwezigheid van waardplanten en komen doorgaans alleen voor in natuurterreinen. Zo gebruikt de groene glazenmaker, krabbenscheer als waardplant, deze plant ontbreekt binnen het plangebied, waardoor de aanwezigheid van groene glazenmaker kan worden uitgesloten. Ook zijn er geen waarnemingen bekend van andere beschermde vlinders en libellen in de omgeving. Het is daardoor niet aannemelijk dat dergelijke soorten voorkomen in het plangebied. De plannen leiden niet tot aantasting van leefgebieden van beschermde vlinders en libellen.

4.2.9 Overige soorten

Volgens landelijke verspreidingsgegevens (NDFF, 2018) komen in de directe omgeving van het plangebied geen beschermde overige soorten insecten, slakken en weekdieren voor. Dichtstbijzijnde waarneming betreffen die van de platte schijfhoren op een afstand van > 4 kilometer ten zuidwesten van het plangebied, deze waarnemingen zijn uit 1998.

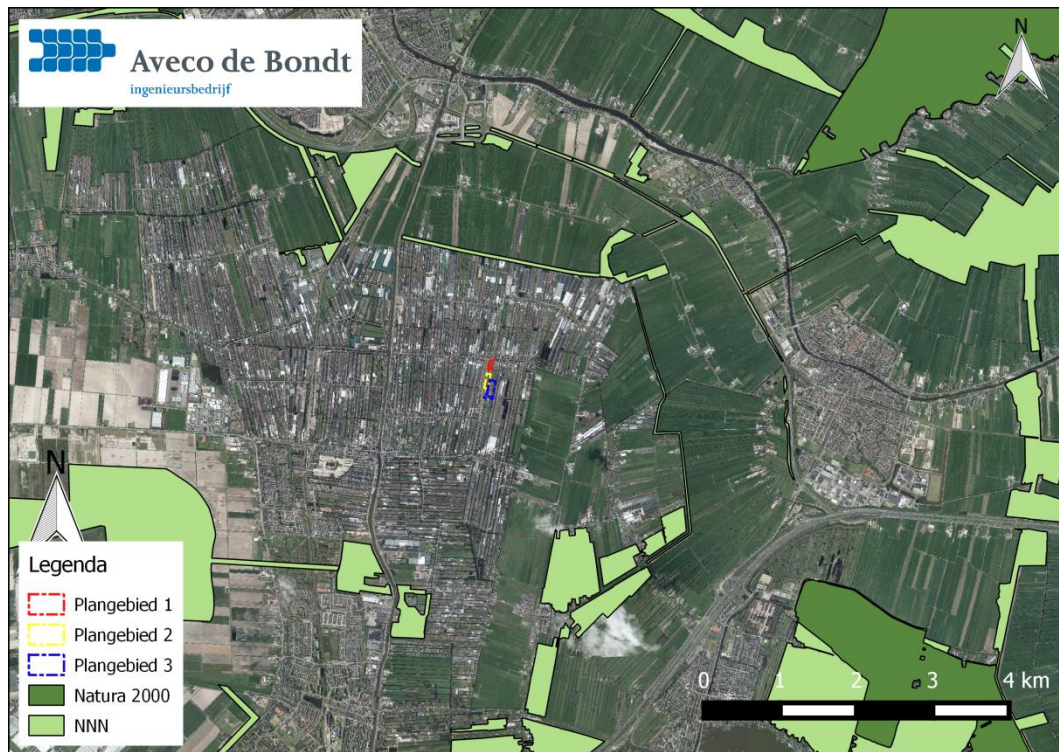

De platte schijfhoren leeft bij voorkeur in zoete, heldere en schone wateren (Stichting Anemoon, 2018) met een begroeiing van waterplanten met drijvende bladeren, zoals gele plomp en waterlelie. De kans op het voorkomen van de platte schijfhoren is klein wanneer deze planten of ondergedoken planten volledig afwezig zijn. De platte schijfhoren vertoont in ons land een voorkeur voor wateren met veenbodems (Ministerie LNV, 2008). Watergangen binnen en direct rondom het plangebied zijn vaak begroeid met kroos en overige oevervegetatie zoals riet en gele lis. Op een enkele locatie aan de rand van het plangebied zijn waterlelies waargenomen. Gezien het ongeschikte habitat, het ontbreken van recente waarnemingen, de afstand tot bekend verspreidingsgebied en het feit dat het een weinig mobiele soort betreft, kan het voorkomen van platte schijfhoren binnen het plangebied met voldoende zekerheid worden uitgesloten.

Van de beschermde overige soorten zijn daarnaast een groot aantal aan water gebonden. Deze hebben echter beperkte verspreidingsgegevens, zo komt de Europese rivierkreeft alleen voor in de omgeving van Arnhem. Andere op land wonende soorten hebben beperkte verspreidingsgegevens en leven onder schors van bomen in Zuid-Nederland (o.a. vermiljoenkever). Beschermde insecten en weekdieren worden gezien de verspreidingsgegevens en het ontbreken van geschikt habitat niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Gebiedsbescherming

Het plangebied ligt niet in een gebied dat beschermd is in het kader van de Wet natuurbescherming of het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS)). Het meest nabij gelegen beschermde natuurgebied ligt op 3 kilometer en betreft een onderdeel van het NNN (afbeelding 12). Op ruim 10 kilometer ligt het Natura 2000-gebied de Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein (afbeelding 12).

Afbeelding 12: Topografische ligging perceel aan de Azalealaan te Boskoop ten opzichte van beschermde natuurgebieden (kaart: Aveco de Bondt, 2017).

4.4 Houtopstanden

Binnen het plangebied zijn enkele houtopstanden aanwezig. De begrenzing van ‘bebouwde kom Boswet’ is gelijk aan de begrenzing bebouwde kom van Boskoop. Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Boskoop, waardoor er geen sprake is van beschermde houtopstanden.

5 TOETSING WET NATUURBESCHERMING

In dit hoofdstuk wordt bepaald of de plannen mogelijk leiden tot overtreding van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming, zoals genoemd in hoofdstuk 2. Hierbij worden de resultaten van de quickscan (hoofdstuk 4) getoetst aan de ingrepen die gepland zijn (hoofdstuk 3). Uit dit hoofdstuk volgt de conclusie of er al dan niet vervolgwerkzaamheden nodig zijn. Denk daarbij aan een nader onderzoek om de daadwerkelijke aanwezigheid van beschermde soorten aan te tonen, een voortoets om effecten op beschermde natuurgebieden te onderzoeken of het aanvragen van een ontheffing / vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming.

5.1 Soortbescherming

5.1.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen in bebouwing binnen het plangebied

Op basis van de geschiktheid van de bebouwing is de aanwezigheid van een kraam-, zomer-, paar- en of winterverblijf voor soorten als de gewone dwergvleermuis en laatvlieger niet uit te sluiten. Een aanvullend onderzoek dient hieromtrent uitsluitel te geven.

Verblijfplaatsen in bomen binnen het plangebied

Een nader onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen binnen het plangebied dient plaats te vinden om het effect van de voorgenomen ingreep volledig te kunnen beoordelen.

Verblijfplaatsen buiten het plangebied

In de woningen ten westen van het plangebied kunnen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig zijn. Door tijdens de uitvoering en in de eindsituatie het aanlichten van deze zone te voorkomen, is verstoring van een eventuele verblijfsfunctie niet aan de orde.

Foerageergebied

De geplande herinrichting van het terrein leidt mogelijk tot een afname in beschikbaar foerageergebied. Verstoring van essentieel foerageergebied kan niet worden uitgesloten. Een aanvullend onderzoek dient hieromtrent uitsluitel te geven.

Vliegroute

De bomen in het plangebied kunnen mogelijk dienst doen als verbinding om langs de watergangen te vliegen om zo naar de foerageergebieden rondom het plangebied te gaan.

In het kader van de voorgenomen ingreep zullen een groot aantal bomen binnen het plangebied worden gekapt. De betreffende bomen kunnen dienst doen als vliegroute voor eventueel aanwezige vleermuizen vanuit de bebouwde kom. Om het effect van de kapwerkzaamheden op een mogelijke vliegroudefunctie volledig te kunnen beoordelen, dient een nader onderzoek te

worden uitgevoerd. Op basis van de uitkomst van dit onderzoek kan worden bepaald of sprake is van een essentiële vliegroute binnen het plangebied.

5.1.2 Grondgebonden zoogdieren

Steenmarter

Op basis van het geschikte habitat en de bekende verspreidingsgegevens wordt het voorkomen van steenmarter binnen het plangebied niet aannemelijk geacht. Echter kan deze niet worden uitgesloten. Een nader onderzoek dient uit te wijzen of een verblijfplaats van steenmarter binnen het plangebied aanwezig is.

5.1.3 Broedvogels

Omdat alle vogels tijdens het broeden beschermd zijn, kunnen werkzaamheden tijdens het broedseizoen leiden tot een overtreding van de Wet natuurbescherming. Geadviseerd wordt de werkzaamheden uit te voeren of te starten buiten het broedseizoen. Er wordt geen standaardperiode voor het broedseizoen gehanteerd; ongeacht het seizoen mogen nesten van vogels die actief in gebruik zijn, niet worden aangetast of verstoord. Het broedseizoen loopt van globaal medio maart - eind juli, maar is afhankelijk van de betreffende soort en buitentemperatuur.

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

Roofvogels

Op basis van verspreidingsgegevens en de mogelijke geschiktheid van het plangebied is de functie van het plangebied als vast rust- of verblijfplaats en functioneel foerageergebied niet uitgesloten. Een aanvullend onderzoek zal hier inzicht in moeten geven om het effect van de ingreep volledig te kunnen toetsen.

Niet-jaarrond beschermde nesten (categorie 5 en overige soorten)

Door de aanwezigheid van opgaande begroeiing zijn er broedmogelijkheden voor 'algemene' soorten waarvan het nest niet jaarrond is beschermd en niet valt onder beschermingscategorie 5. Voor deze soorten geldt, evenals voor alle andere soorten, dat werkzaamheden die uitgevoerd worden tijdens het broedseizoen kunnen leiden tot verstoring. Geadviseerd wordt de werkzaamheden uit te voeren of te starten buiten het broedseizoen.

5.1.4 Reptielen

De ringslang maakt gebruik van het plangebied als vaste rust- en verblijfplaats. Een nader onderzoek dient aantallen en gebruik in kaart te brengen. Aan de hand van de resultaten kunnen vervolgstappen worden bepaald.

5.2 Gebiedsbescherming

Voor het NNN is geen externe werking van toepassing binnen de provincie Zuid-Holland. Gezien de afstand tot het NNN 3 kilometer bedraagt en het plangebied niet binnen de grenzen van de NNN valt, zijn aanvullende toetsingen aan de kernkwaliteiten van het NNN niet noodzakelijk.

Door de beperkte impact van de voorgenomen ontwikkelingen en de afstand van circa 10 kilometer tot Natura 2000-gebied de Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein worden directe effecten uitgesloten. Indirecte effecten van de werkzaamheden op Natura 2000-gebied de Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein worden niet verwacht op basis van de afstand, tussenliggende elementen en de aard en omvang van de beoogde ontwikkeling.

5.3 Houtopstanden

Beschermde houtopstanden volgens de Wet natuurbescherming zijn niet aanwezig binnen het plangebied.

5.4 Zorgplicht

In het kader van de zorgplicht geldt voor onderhavig situatie dat er geen (soort)specifieke maatregelen hoeven te worden getroffen uitgezonderd de 'algemene' aandacht voor eventueel aanwezige individuen bij de uitvoering van het werk.

In het kader van de zorgplicht dienen ten aanzien van algemeen voorkomende soorten, de volgende maatregelen te worden uitgevoerd;

- Watergang dempen in één richting naar bestaande te handhaven watergangen;
- Afvangen watergangen ten behoeve van vissen en amfibieën;
- Rooi- en kapwerkzaamheden in één richting uitvoeren en in de periode augustus - medio maart.

Bij een complex aan maatregelen dienen deze te worden vastgelegd in een ecologisch werkinstructie.

6 SAMENVATTING

In opdracht van VolkerWessels Vastgoed bv heeft Aveco de Bondt een quickscan flora en fauna uitgevoerd voor de ontwikkelingen aan de Azalealaan te Boskoop (Provincie Zuid-Holland). VolkerWessels Vastgoed is voornemens het plangebied her in te richten naar een woonbestemming. Om vast te stellen of de ontwikkeling negatieve effecten heeft op beschermde soorten, beschermde gebieden en/of beschermde houtopstanden, is als eerste stap een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Onderstaand zijn de resultaten van de quickscan samengevat.

6.1 Soortbescherming

In tabel 4 zijn de resultaten van de quickscan opgenomen met de te verwachten effecten, te treffen maatregelen en te nemen vervolgstappen.

Tabel 4. Samenvatting quickscan flora en fauna Azalealaan te Boskoop.

Soort(groep)	Waargenomen / te verwachten soorten	Functie	Verstoring	Verbodsbepaling Wnb	Maatregelen/ vervolgstappen
Vaatplanten	algemene soorten	groeiplaats	-	-	-
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis, laatvlieger	verblijfplaats	mogelijk	Artikel 3.5	Aanvullend onderzoek verblijfplaatsen uitvoeren*; Uitstraling verlichting naar bebouwing buiten het plangebied voorkomen.
	diverse soorten	foerageergebied	mogelijk	Artikel 3.5	Aanvullend onderzoek foerageergebied uitvoeren*; Uitstraling verlichting naar omgeving in tijdelijke en definitieve situatie voorkomen.
	diverse soorten	vliegroute	mogelijk	Artikel 3.5	Aanvullend onderzoek vliegroutes uitvoeren*
Grondgebonden zoogdieren	Steenmarter	Verblijfplaats	Mogelijk	Artikel 3.5	Aanvullend onderzoek bebouwing*
Broedvogels	overige soorten: wilde eend, vink, houtduif ed.	nestlocatie	Ja	Artikel 3.1	(kap)werkzaamheden en bouwrijp maken (starten) buiten broedseizoen (15 maart tot 1 augustus)

Amfibieën	Algemene soorten	Leefgebied	Mogelijk	-	Zorgplicht
Reptielen	Ringslang	Leefgebied	ja	Artikel 3.1	Aanvullend onderzoek plangebied*
Vissen	Algemene soorten	Leefgebied	Ja	-	Zorgplicht
Vlinder en libellen	Algemene soorten	Leefgebied	Mogelijk	-	-
Overige soorten	Algemene soorten	Leefgebied	-	-	-

*Afhankelijk van de uitkomst van het onderzoek dienen aanvullende maatregelen te worden getroffen om de functionaliteit van de vaste rust- en verblijfplaats te garanderen. Deze maatregelen dienen te worden vastgelegd in een activiteitenplan en door middel van een ontheffingsaanvraag ter toetsing bij het bevoegd gezag te worden voorgelegd.

6.2 Gebiedsbescherming

Doordat het plangebied is gelegen op een grote afstand van het Natura 2000-gebied de Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein ligt, worden directe en indirecte effecten uitgesloten. Het plangebied ligt buiten de grenzen van het Natuurnetwerk Nederland. Nadere toetsingen aan de instandhoudingsdoelstellingen of kernkwaliteiten van beschermde gebieden zijn niet noodzakelijk.

6.3 Houtopstanden

Beschermde houtopstanden volgens de Wet natuurbescherming zijn niet aanwezig binnen het plangebied.

6.4 Zorgplicht

In het kader van de zorgplicht geldt voor onderhavig situatie dat er geen (soort)specifieke maatregelen hoeven te worden getroffen uitgezonderd de 'algemene' aandacht voor eventueel aanwezige individuen bij de uitvoering van het werk.

In het kader van de zorgplicht dienen ten aanzien van algemeen voorkomende soorten, de volgende maatregelen te worden uitgevoerd;

- Watergang dempen in één richting naar bestaande te handhaven watergangen;
- Afvangen watergangen ten behoeve van vissen en amfibieën;

- Rooi- en kapwerkzaamheden in één richting uitvoeren en in de periode augustus - medio maart.

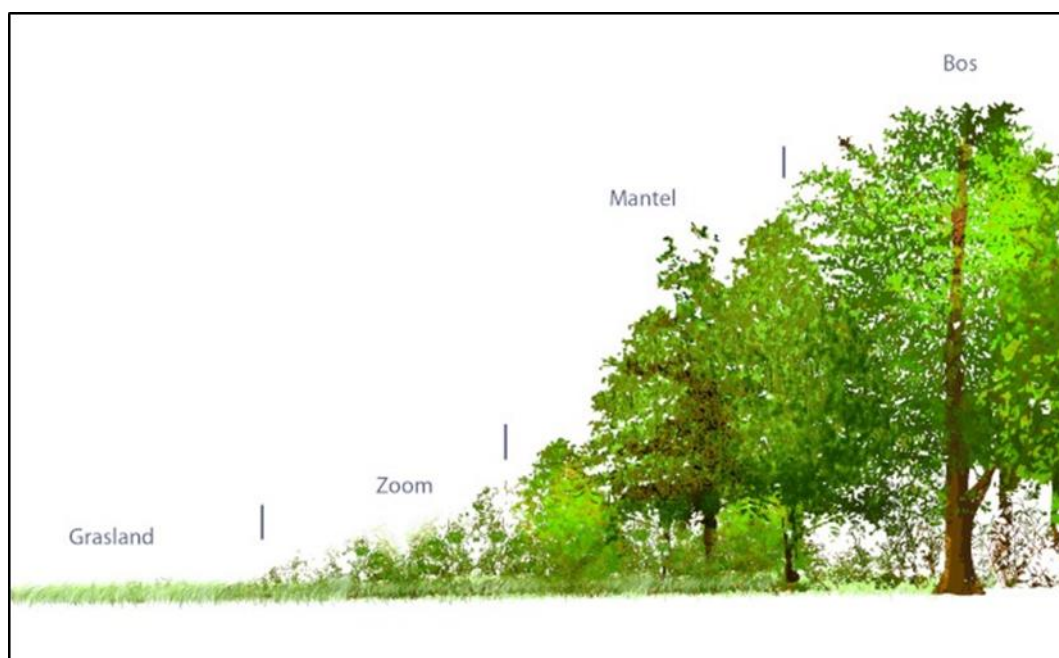
Bij een complex aan maatregelen dienen deze te worden vastgelegd in een ecologisch werkinstructie.

7 AANBEVELINGEN

Er komen in het plangebied veel soorten flora en fauna voor. Bepaalde soorten zijn afhankelijk van de elementen die in het plangebied aanwezig zijn, zoals water, ruigte en bosschages met veel dichte struwelen. Denk hierbij aan soorten als vleermuizen, hermelijn en ringslang. Daarom is het goed om te kijken of er in de nieuwe situatie delen behouden kunnen blijven, opnieuw aangelegd en ingepast kunnen worden om de natuur ook in de nieuwe situatie een plaats te geven. Dit kan door middel van Natuur-inclusief bouwen. In onderstaande worden een aantal mogelijkheden weergegeven.

Nieuwe beplantingen

Bomen zijn belangrijk voor de leefomgeving en het gevoel van welzijn en de gemoedstoestand van mensen. Bomen en struiken zorgen voor diversiteit met betrekking tot licht en donker, temperaturen en daarmee luchtstromen. Dit werkt goed m.b.t. het klimaat en de temperatuur die tussen de huizen ontstaat. Ook voor vogels zijn bomen en struiken belangrijke elementen. Deze elementen geven voedsel-, nest- en schuilgelegenheid. Voor vlinders en bijen kunnen bomen en struiken ook van groot belang zijn. Hierbij is vooral de aanwezigheid van nectar een belangrijke aantrekkingsbron. Ook kunnen dichte bomen en struiken dienen als een overnachtingslocatie voor vogels en insecten. Veel vlinders schuilen bijvoorbeeld onder de bladeren.

Afbeelding 13: gevarieerde opbouw van beplanting.

Indien in de nieuwe situatie struiken en bomen worden aangeplant, wordt geadviseerd om diverse inheemse soorten aan te planten, zoals zwarte els, lindebomen, vuilboom, gelderse roos,

kornoelje en kardinaalsmuts. Het betreffen soorten met verschillende hoogtes en voorkomen, waardoor veel diversiteit gecreëerd wordt.

Inheemse beplanting is over het algemeen aantrekkelijker voor insecten en vogels. Vooral als de beplanting ingericht wordt met langzame overgangen is dit zeer aantrekkelijk.

Ook kunnen elementen als houtrillen en stapels in de beplanting worden neergelegd. Dit om egels, hermelijnen maar ook ringslangen een onderkomen te geven.

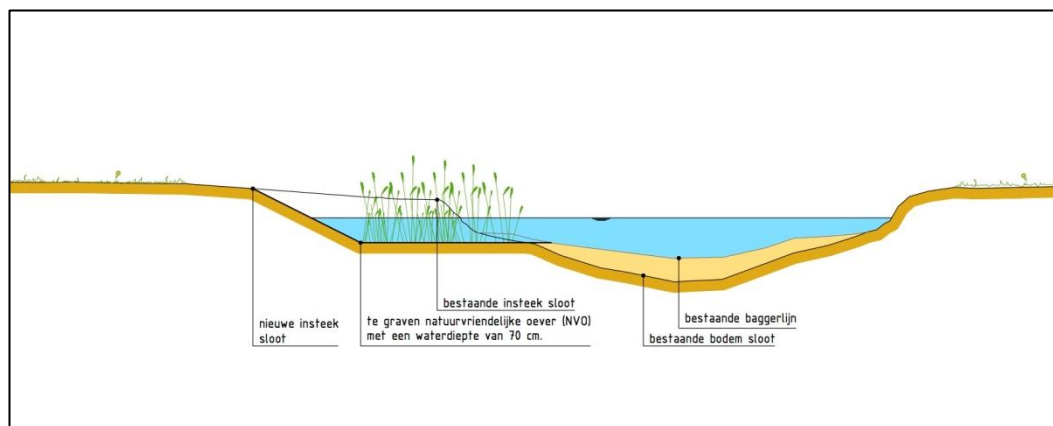

Afbeelding 14 en 15: Takken hoop en takkenril.

Ook de beplantingen in tuinen kunnen een grote waarde leveren voor de verschillende fauna zoals bijen en vlinders. Kleine zoogdieren scharrelen graag rond in een gevarieerde tuin. Door niet de gehele tuin te verhard kan ook water goed worden opgevangen en afgevoerd in de bodem.

Natuurvriendelijke oever

Het gebied is vanuit de oorsprong een zeer nat gebied en daarom zijn veel watergangen aangelegd om de verschillende percelen toegankelijk te maken. De vele watergangen dienen als wateropvang en afvoer. Deze watergangen zijn over het algemeen recht gegraven en hebben een steil talud. Door een flauw talud aan te brengen ontstaat er een grotere en diverse overgang vanuit het water naar het land. Dit is voor veel soorten insecten, vissen en ook ringslang een uitbreiding en opwaardering van het leefgebied.

Afbeelding 16: Doorsnede natuurvriendelijke oever.

Afbeelding 17: aangelegde natuurvriendelijke oever

Bloemrijke bermen en grasvelden

In de open ruimtes en langs paden, bosschages en overhoeken kunnen bloemrijke (vochtige) grasvelden en bermen worden aangelegd. Deze dragen bij aan een kleurrijke omgeving en aan een voedselbron voor vooral insecten, zoals vlinders, bijen en hommels en daarmee ook voor vleermuizen en vogels.

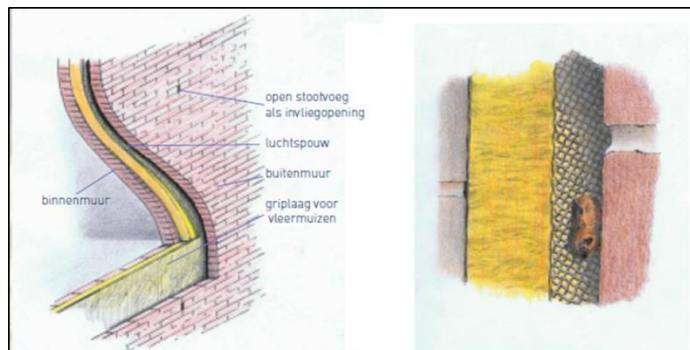

Afbeelding 18 en 19: Bermen en graslanden en randen

Verblijfplaatsen in woningen

Zowel de streng beschermde stadsvogels huismus en gierzwaluw als diverse soorten vleermuizen komen de laatste jaren meer en meer onder druk te staan door de toename in ruimtelijke ontwikkeling, (grootschalige) renovatie en na-isolatie. Vrijblijvend doen wij dan ook graag enkele aanbevelingen om de toekomstige situatie voor onder andere bovenstaande soorten te verduurzamen.

- De nieuwbouw kan eenvoudig geschikt gemaakt worden voor vleermuizen door openingen en ruimte in de spouwmuur te creëren, kasten in te metselen, of ruimte achter gevelbetimmering te creëren;

Afbeelding 20: verblijfplaats in spouwmuur

- Indien bij de nieuwe woningen een pannendak en/of geschikte muren toegepast worden, kunnen speciale dakpannen of neststenen gebruikt worden voor soorten als gierzwaluw en huismus. Deze soorten gaan in aantallen achteruit in Nederland.

Afbeelding 21 en 22: mussen pan en neststenen

Verlichting

Natuurlijk wordt er rond de woningen op straat en op parkeerplaatsen verlichting aangebracht. Om deze verlichting geen belemmering te laten zijn voor dieren is het goed om deze verlichtingsbron laag bij de grond aan te brengen op 1 meter hoogte. Zo wordt het licht naar beneden gericht en verspreidt het zich niet naar boven of op huizen. Dit i.v.m. de aanwezigheid van vleermuizen. Vleermuizen houden niet van verlichting en zullen dergelijke locaties mijden. Hiermee worden ook eventuele verblijfplaatsen in huizen en bomen ongeschikt, omdat de omgeving te licht is. Wanneer verlaagde verlichting niet mogelijk is, dan is 3-4 meter een maximale hoogte. De voorkeur voor de lichtbron gaat uit naar een vleermuis vriendelijke LED verlichting. Dit betreft een amberkleurige verlichting. Daarbij is het goed een gesloten kap te nemen waarbij het licht zoveel mogelijk naar beneden gericht wordt. De ruimte boven de lampen blijft dan donker waar vleermuizen gebruik van kunnen maken.

BIJLAGE 1 BRONNEN

Literatuurlijst

BIJ12, juli 2017. Kennisdocument Grote Modderkruiper. Versie 1.0.

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie) 2016.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. - Natuur van Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center &
EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2008. Profielen Habitatsoorten, versie 1
september 2008. Platte Schijfhoren (*Anisus vorticulus*) H4056.

RAVON, 2016. Atlas van amfibieën en reptielen van Utrecht. Utrecht.

Websites

www.RAVON.nl

www.rijksoverheid.nl

www.soortenbank.nl

www.sovon.nl

www.telmee.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.vissenatlas.nl